

Баліцька Н.І.

магістрантка 1 – року навчання,

Білоцерківський національний аграрний університет

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ОДИН ІЗ ПРИКЛАДНИХ АСПЕКТІВ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ "B2G"

Сучасні тенденції глобалізації та наявність ключових ризиків і загроз національній безпеці поряд із цифровізацією та удосконаленням систем управління й урядування потребують виважених дій та тісної співпраці та сприяння, як з боку уряду і місцевої влади щодо розвитку належних відносин з приватними структурами задля започаткування спільних ініціатив, реалізації взаємовигідних ідей й проєктів, так і бізнесу з державою щодо надання відповідного роду послуг чи спільнодію в цілому, одним із різновидів якого є "B2G" сфера.

Державно – приватне партнерство (ДПП) в цілому описує низку потенційно можливих чи реальних відносин між державними та приватними структурами в контексті надання відповідних послуг чи реалізації спільних проєктів [1, ст. 1 – 5].

ДПП є основою, яка, залучаючи приватний сектор, визнає та структурує роль уряду в забезпеченні виконання соціальних зобов'язань, успішних реформ сектора й досягнення державних інвестицій. Це є надзвичайно важливим, адже потужне ДПП оптимально розподіляє завдання, зобов'язання та ризики між державними й приватними партнерами в цілому та частково або повністю нівелює окремі з них [1, ст. 1 – 5].

Щодо державних партнерів – ними можуть бути державні установи, включаючи міністерства, відомства, муніципалітети або державні підприємства. Приватні ж партнери (місцеві або міжнародні) – це підприємства, бізнес – структури, малий, середній бізнеси чи інвестори з технічними або ж фінансовими знаннями, пов'язаними зі спільним проєктом. Дедалі частіше ДПП

включають і неурядові організації (НУО), громадські організації (ГО) та представників громадського суспільства (ГС), що представляють ті зацікавлені сторони, яких проєкт безпосередньо стосується та тим самим формують спроможний рівень взаємодії та синергетичний ефект від його подальшого впровадження й реалізації [1, ст. 1 – 5].

Сьогодні ДПП, внаслідок широкого спектра його різновидів, можна розглянути й через зворотну призму – як «бізнес для держави» (B2G), тобто як такий собі каталізатор спільноти та ключовий аспект реструктуризації й уточнення ролей у відповідному ринковому секторі задля мобілізації капіталу і інших ресурсів та досягнення ефективності виконання поставленої мети й відповідних поточних завдань [1, ст. 1 – 5].

Загалом B2G є однією із форм державно – приватного партнерства, що являє собою напрям, що включає будь – які відносини між державними органами, такими як уряд, місцева влада і приватними компаніями чи бізнесом задля вирішення певного питання, чи надання певної послуги[2].

Система ДПП може діяти у двох одновекторних напрямках, а саме у формах B2G й G2B:

- ✚ B2G («business – to – government»), що є системою взаємодії між бізнесом і державою (як приклад – система електронних державних закупівель Prozorro, платформа Дія. Бізнес та ін.);
- ✚ G2B («government – to – business»), що є набором програмних і апаратних засобів з метою здійснення онлайн – взаємодії ОБВ і приватних чи комерційних установ, спрямованого на підтримку й розвиток бізнесу (сюди слід віднести розробку та удосконалення інформаційних веб – сайтів ОДВ, ОМС, урядових порталів, систему внутрішніх електронних закупівель та ін.) [3].

Обидва напрямки є дуже актуальними та вигідними, тому що, до прикладу, якщо державним установам потрібні послуги чи продукти – технологічні рішення для обробки даних або реалізація будівельного проєкту, влада передає необхідні контракти приватним компаніям або ж навпаки – коли

приватна компанія розуміє, що не спроможна вивести продукт чи послугу без сприяння держави на внутрішній чи міжнародний ринки (через високий рівень конкуренції, монополізм, недостатність коштів, законодавче обмеження, відсутність належного інфраструктурного чи інституційного забезпечення, питання масштабування та інших причин), вона звертається до держави, чи її представницьких органів задля подальшого сприяння і співпраці у тій чи іншій сфері [2].

Хорошим прикладом щодо B2G – напрямку як різновиду ДПП може слугувати співпраця АТ «Укртелеком» із Міністерством цифрової трансформації України під назвою «Подолання цифрового розриву» що є спільним проектом даної компанії із державою, де частину витрат на будівництво мережі для закладів соціального значення компенсується саме з державного бюджету [4].

Ще одним напрямком можна зазначити обмін даними B2G через механізми ДПП — це співпраця, у якій компанія чи інша приватна організація надає свої дані (або аналітичну інформацію) державному сектору (місцевому, регіональному, національному чи міжнародному) для суспільних інтересів. Обмін такими даними має багато переваг – наприклад, дані про транспортні потоки можуть надати розуміння проблем мобільності та економічного розвитку міст, дані роздрібних торговців можуть допомогти офіційним статистичним інститутам більш ефективно встановити індекс цін тощо [5].

Окрім того, обмін даними B2G як різновид ДПП має величезний потенціал для розв'язання багатьох суспільних проблем, починаючи від зміни клімату через освіту та міського планування і закінчуючи формуванням точної офіційної статистики. Це може допомогти перейти до моделі розробки політики, що базується на фактичних даних, що призведе до ефективніших, раціональніших, екологічно – справедливіших та інклюзивних рішень [5].

До того ж глобальне партнерство, зокрема, і ДПП та його напрямки B2G та G2B відіграють систематично основоположну роль у досягненні Цілей сталого розвитку ООН, зокрема, і Цілі 17 «Глобальне партнерство» і в

виконанні зобов'язань ЄС стати першим у світі кліматично нейтральним континентом до 2050 року [6].

Отже, варто наголосити на тому, що формування і розвиток глобального партнерства через призму подальшого удосконалення систем ДПП через B2G та G2B вектори є надзвичайно актуальним з точки зору як ціннісних та практичних переваг для кожного учасника такої взаємодії, так і збереження та примноження відповідного рівня соціально – економічного та екологічного розвитку країни й світової спільноти в цілому.

Список використаних джерел

1. Public-Private Partnership Handbook. *Asian Development Bank*. URL : <https://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/31484/public-private-partnership.pdf> (дата звернення : 26.10.2022 р.)
2. B2G – business-to-government. *Digital Guide IONOS*. URL : <https://www.ionos.com/digitalguide/online-marketing/online-sales/b2g-business-to-government/> (дата звернення : 26.10.2022 р.)
3. Бізнес-моделі. Що таке B2B, B2C, B2G, G2B?. *Бюро розвитку*. URL : <https://www.byuro-rozvytku.com/2021/09/29/biznes-modeli-shho-take-b2b-b2c-b2g-g2b/> (дата звернення : 26.10.2022 р.)
4. Оптичний інтернет у селі: рівні можливості проти цифрового розриву. *MIND*. URL : <https://mind.ua/openmind/20215090-optichnij-internet-u-seli-rivni-mozhливosti-proti-cifrovogo-rozrivu> (дата звернення : 26.10.2022 р.)
5. Business-to-government data sharing: Questions and answers. *European Commission website*. URL : <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/faqs/business-government-data-sharing-questions-and-answers> (дата звернення : 26.10.2022 р.)
6. Цілі сталого розвитку в Україні. *Організація Об'єднаних Націй. Україна*. URL : <https://ukraine.un.org/uk/sdgs> (дата звернення : 26.10.2022 р.)